

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/89/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519200569
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8519200569.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Martina Barana vo veci starostlivosti súdu o mal. deti U. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX G. č. XXX a N. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX G. č. XXX zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, Farbiarska 57, 064 01 Stará Ľubovňa, deti rodičov, matka: H. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX G. č. XXX, zastúpená JUDr. Mariánom Gelenekym, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa, otec: X. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX G. č. XXX, adresa na doručovanie D. XX, XXX XX H. X., zastúpený JUDr. Justínou Lajčákovou, advokátkou Advokátska kancelária so sídlom Štúrová č. 16, 058 01 Poprad, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2P/74/2019-21 zo dňa 15.05. 2019 takto

rozhodol:

Z r u š u j e uznesenie a v r a c i a vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

I. Predmet konania

1. Matka sa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala nariadenia opatrenia, ktorým sa upraví styk otca s maloletými deťmi.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Stará Ľubovňa ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že I. Súd nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení: „Otec, X. D., nar. XX.XX.XXXX je oprávnený stretávať sa s mal. U. D., nar. XX.X.XXXX a mal. N. D., nar. XX.XX.XXXX každú páru sobotu od 10.00 hod. do 18.00 hod. Matka mal. detí, H. D. je povinná mal. detí na styk riadne pripraviť a v stanovenom čase deti odovzdať a prevziať od otca na adrese G. č. XXX, XXX XX G.. Otec, X. D., je povinný v stanovenom čase deti prevziať a odovzdať matke na adrese G. č. XXX, XXX XX G.. Trvanie neodkladného opatrenia je časovo obmedzené do právoplatného skončenia konania vedeného tunajším súdom pod sp. zn. 2P/58/2019. III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania“.

3. Rozhodnutie odôvodňuje tým, že mal. deti pochádzajú z manželského zväzku X. D. a H. D., ako to vyplýva z pripojených spisov týkajúcich sa mal. detí (sp. zn. 2P/59/2018, 2P/58/2019) rodičia mal. detí majú problémy v manželstve už dlhšie obdobie. V súčasnosti rodičia mal. detí spolu komunikujú len cez svojich právnych zástupcov, nevedia sa dohodnúť ani na najzákladnejších veciach. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia matka detí odôvodnila tým, že na konkrétnej podobe styku otca s deťmi sa nevedia dohodnúť, spolu nekomunikujú, neodkladnou úpravou chce predísť konfliktným situáciám ku ktorým už dochádza. Otec detí síce vo vyjadrení niekoľkokrát poprel aby sa tvrdenia matky uvádzané v návrhu sa zakladali na pravde, avšak z vyjadrenia otca mal. detí vyplýva, že skutočne komunikácia medzi ním a matkou detí nie je konštruktívna, že majú problém sa na niečom dohodnúť.

Rovnako kolízny opatrovník mal. detí z dôvodu eskalujúceho konfliktu medzi rodičmi, navrhol styk otca s mal. deťmi upraviť. S rodinou v záujme normalizácie vzťahov, konštruktívnej komunikácie rodičov mal. detí a z dôvodu vykonávania opatrenia SPODaSK do spolupráce je zapojený akreditovaný subjekt Návrat. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd mal za to, že v danom prípade sú osvedčené základné skutočnosti potrebné pre záver o dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, t.j. právny dôvod spočívajúci v ustanoveniach zákona o rodine, v zmysle zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností, ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností.

4. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 2 ods. 1, § 360 ods.1 CMP, § 324 ods.1, § 325 ods.1, 2, § 329 ods.1, 2, 3 C.s.p., § 36 ods.1, § 25 ods.1,2 Zákona o rodine.

III. Obsah odvolania otca

5. V zákonom stanovenej lehote podal proti uzneseniu odvolanie otec. Otec v podanom odvolaní uviedol, že považuje výrok súdu prvej inštancie označený I.nevykonateľný a nepreskúmateľný, vychádza z nesprávneho právneho posúdenia vecí a súd dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, ktoré viedli k rozhodnutiu. Má za to, že rozhodnutie zasahuje do značnej miery do práv a chránených záujmov maloletých záujmov maloletých detí a tiež do práv a chránených záujmov otca. Matka sa domáha určenia výkonu rodičovských práv a teda určenie styku, súd takémuto návrhu vyhovel. Podľa jeho názoru neurčil pojem párna sobota. Podľa jeho názoru je každá druhá sobota v mesiaci a každá sobota týždňa v kalendárnom roku. Matka cielene detí ovplyvňuje, snaží sa ich dostať do pozícií akýchsi obetí. Otec s maloletými deťmi má dobrý vzťah, sú pre neho prioritou, vyživovaciu povinnosť si plní. Súd sa obmedzil iba na konštatovanie, že otec navrhoval neobmedzovanie styku s tým, že uviedol, že by to zjavne znemožnilo riadne stretávanie sa maloletých detí s otcom. Odsúva takéto rozhodnutie otca do pozície, keď nemôže rozvíjať svoj vzťah s deťmi. Má výhrady voči tomu, že súd určil otcovi povinnosť napriek tomu, že ide o oprávnenie. Navrhol preto, aby mohol sa stretávať s deťmi každý deň v čase od 17,00 hod. do 18,00 hod. a vždy v piatok párneho týždňa od 17,00 hod. do nedele párneho týždňa v roku do 17,00 hod., pričom maloleté deti prevezme a odovzdá v mieste ich bydliska a matka je povinná deti na styk pripraviť a otcovi ich odovzdať a od otca prevziať alebo zrušil alebo zmenil alebo uložil súdu, aby nariadil pojednávanie na riadne zistenie skutočného stavu vecí.

6. K odvolaniu otca podala písomné vyjadrenie matka, ktorá uviedla, že navrhuje uznesenie potvrdiť ako vecne a správne. Nevie si predstaviť, aby otec sa s deťmi stretával každý deň, deti majú svoje povinnosti, prípravu na vyučovanie, denný režim. Otec sa odsťahoval k svojim rodičom do 3-izbového bytu v H.S., nevie si predstaviť kde by deti boli počas tohto víkendu, nemá vytvorené podmienky. Rozhodne nesúhlasí so striedavou starostlivosťou, pretože úprava styku by mala rozhodne nepriaznivý vplyv na maloleté deti.

7. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu otca nevyjadril.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 2 ods. CMP, v spojení s ustanovením § 34 C.s.p., preskúmal uznesenie v časti podľa zásad uvedených v § 62 a nasl. CMP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. a contrario a zistil, že odvolanie otca je dôvodné.

9. Z obsahu súdneho spisu je zrejmé, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti. Na Okresnom súde v Starej Ľubovni majú prebiehať konanie o rozvod manželstva rodičov maloletých detí a o úpravu rodičovských práv a povinností. Pod sp. zn. 2P/59/2018, 2P/58/2019. Uznesením Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 2P/49/2019-20 zo dňa 05.04.2019 súd zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazal platením výživného a zároveň obmedzil trvanie neodkladného opatrenia. Matka býva v rodinnom dome, v ktorom počas spoločného spolužitia rodičia bývali spolu s maloletými deťmi. Otec by mal bývať u svojich rodičov v H. X. v 3-izbovom byte. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni s rodičmi maloletých detí vzhľadom na existenciu rodičovského konfliktu začal pracovať akreditovaný subjekt Centrum Návrat Prešov. Rodičia spolu nekomunikujú, majú medzi sebou výrazné konflikty, otec má záujem sa s deťmi stretávať, chce byť s nimi v čo najväčšom kontakte. Ďalej z obsahu podania otca

vyplýva, že nechce, aby bol styk s deťmi obmedzovaný. Zo zistení kolízneho opatrovníka vyplýva, že nezistil na strane žiadneho z rodičov vážne prekážky, ktoré by bránili vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti obom rodičom. Odvolací súd zistil, že rodičia majú dohodnutý plán priebežných stretnutí s pracovníkmi Centra Návrat. Medzi rodičmi maloletých detí existuje konflikt a rozvrátenosť ich vzťahu. Z jeho zistení vyplýva, že maloleté deti chcú tráviť čas s oboma rodičmi, chcú byť s rodičmi a nezistil žiadne prekážky na strane žiadneho z rodičov pre výkon osobnej starostlivosti, deti sú vťahované do konfliktov rodičov.

10. Neodkladné opatrenie je možné nariadiť aj v prípadoch týkajúcich sa starostlivosti o maloleté deti za predpokladu, že pomery maloletého je nevyhnutné upraviť bezodkladne; z tohto hľadiska je potrebné skúmať aj záujem maloletého dieťaťa na nariadení navrhovaného neodkladného opatrenia, ktorý bude daný predovšetkým vtedy, ak tento záujem maloletého bude narušený alebo ohrozený v prípade absencie bezodkladnej úpravy jeho pomerov; z uvedeného vyplýva, že pre splnenie podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutné osvedčenie vyššej miery intenzity narušenia záujmu maloletého na napĺňaní jeho všestranných potrieb (čo vyplýva práve z predpokladu nevyhnutnosti bezodkladného zásahu, aby tento záujem maloletého bol ochránený); z toho na druhej strane vyplýva, že pre splnenie podmienky nevyhnutnosti bezodkladnej úpravy pomerov maloletého pôjde zrejme v praxi predovšetkým o skutočnosti, ktoré evidentne zasahujú do konkrétneho záujmu maloletého na napĺňaní jeho všestranných potrieb.

11. Je potrebné poznamenať, že nariadenie predbežného opatrenia (neodkladného opatrenia) je dôvodné iba za situácie, ak je potrebné bezodkladne vyriešiť situáciu, v akej sa maloleté dieťa ocitlo (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I ÚS. 347/06).

12. Podľa článku 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“) záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vláh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Súd pri skúmaní predpokladov pre nariadenie požadovaného opatrenia poukazuje na to, že vzhľadom na neexistenciu dohody rodičov je nevyhnutné upraviť styk otca s maloletými deťmi, pričom otec má eminentný záujem sa s deťmi stretávať. Striktná a vykonateľná úprava eliminuje ďalšie nezhody rodičov.

14. Neodkladné opatrenie upravujúce styk rodičov s deťmi musí byť použité vzhľadom na charakter a význam ním chráneného záujmu, ktorým je umožniť aj rodičovi, ktorý s dieťaťom trvalo nežije pravidelný a čo najširší kontakt, pretože je to práve množstvo času, v ktorom je možné realizovať neverbálne výchovné pôsobenie rodičov tzv. výchovu prítomnosťou alebo príkladom, ktorá je ako je všeobecne známe tou najúčinnnejšou výchovnou metódou. Je nutné mať na zreteli, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič - dieťa je v dôsledku odcudzenia v neskoršej dobe len ťažko nahraditeľná (porovnaj Nález Ústavného súdu ČR z 07.11.2006 sp.zn. I. ÚS 618/05).

15. Nariadené neodkladné opatrenie súdom prvej inštancie vo vzťahu k rozsahu styku ako o ňom rozhodol súd prvej inštancie vzhľadom na vyplývajúce a zistené skutočnosti z obsahu súdneho spisu je možné považovať za opatrenie prijaté bez náležitého zistenia dôležitých skutočností potrebných pre zistenie skutočného stavu veci. Z obsahu spisu nevyplývajú doposiaľ žiadne závažné skutočnosti a zo strany matky nebolo preukázané také správanie otca, ktoré by vyžadovalo obmedzenie styku otca s maloletými deťmi takým spôsobom, ako to navrhuje matka a ako o ňom rozhodol súd prvej inštancie.

16. Súd prvej inštancie vychádzal len z návrhu matky. Je možné súhlasiť so zistením súdu prvej inštancie, že doposiaľ k dohode medzi rodičmi nedošlo, konflikt medzi rodičmi je výrazný, nedokážu sa dohodnúť na rozsahu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností práve aj k otázke úpravy styku otca s maloletými deťmi. Ak súd konštatuje na strane jednej, že otec má eminentný záujem sa stretávať s maloletými dcérami, je potom jeho záver o úzkom rozsahu stretávania treba považovať za predčasný a nesprávny. Absentuje v rozhodnutí súdu vyrovnanie sa s výsledkami už prebiehajúcich súdnych konaní a zistení z nich vyplývajúcich, rovnako tak zistenia kolízneho opatrovníka a výsledky vykonávania opatrenia SPODaSK v rámci akreditovaného subjektu Návrat o.z, ktoré sú relevantné pre prijatie tak závažného opatrenia.

17. Je treba podotknúť, že neodkladné opatrenie v oblasti starostlivosti súdu o maloletých by malo byť skutočne akýmsi provizórnym a krátkodobým riešením. Zo zistení odvolacieho súdu vyplýva, že rodičia sa zúčastňujú, a majú dohodnuté stretnutia v subjekte Centrum Návrat, o.z. Z obsahu spisu vyplývajú zistenia, že obe dcéry majú pozitívny a veľmi citový vzťah k obojmu rodičom, majú záujem byť aj s otcom.

18. Odvolací súd poukazuje na to, že zásadne sa musí rešpektovať rovnoprávne postavenie rodičov vo vzťahu k výkonu ich rodičovských práv a povinností, preto nie je zástancom jednostrannej uzurpácie si práva jedným z rodičov rozhodovať o živote mal. detí bez súhlasu druhého rodiča. Vzhľadom k tomu, že konflikt rodičov je výrazný, nežijú v spoločnej domácnosti, deti sú už prijatým opatrením zverené do osobnej starostlivosti, považuje v záujme maloletých detí za potrebné za danej situácie upraviť podmienky pre stretávanie sa otca s maloletými dcérami. V rozhodnutí súdu prvej inštancie však absentujú dôvody, pre ktoré súd po tom, čo mal sa osvedčené predpoklady pre prijatie opatrenia zúžil styk otca s maloletými deťmi.

19. Za danej situácie odvolací súd prijal záver o splnení podmienok pre zrušenie napadnutého uznesenia postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b C.s.p. a vráteniu veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Úlohou súdu bude opätovne rozhodnúť o návrhu matky, vyhodnotiť zistenia kolízneho opatrovníka maloletých detí, Centra Návrat v Prešove, ktoré vykonáva odborné poradenstvo rodičom a odborne pracuje s rodičmi na odstránení konfliktu, ako aj s maloletými deťmi. Pre prijatie požadovaného opatrenia zistí možnosti najlepšieho modelu stretávania sa detí s otcom, tak, aby sa zachoval a vytvoril priestor pre najpravidelnejší a najširší kontakt otca s deťmi za danej situácie, pokiaľ sú dočasne zverené maloleté deti matke.

21. Odvolací súd v závere apeluje na rodičov, aby pracovali na zlepšení vzájomnej komunikácie, zdržiavali sa invectív a usilovali sa o dosiahnutie dohody o úprave rodičovských práv a povinností, aspoň do času rozhodnutia súdu vo veci samej, pri súčasnom rešpektovaní práv svojich detí na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi. Maloleté deti potrebujú oboch svojich rodičov.

22. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).